

«استقامت» چالش‌های پسته را بررسی می‌کند؛

## ناکامی در تولید و تجارت پسته ایران



و این علاوه بر محصول باقیمانده در انبارهای دو کشور است.

هرچند کشورهای زیادی همچنان به دلیل طعم و مزه پسته ایران، خواهان خرید از ایران هستند اما کاهش قیمت پسته در بازارهای جهانی با توجه به افزایش هزینه‌های تولید پر فراز و نشیب پسته در ایران، به یک چالش تبدیل شده است. از سوی دیگر پیمان‌سپاری ارزی و تعهدات صادراتی سبب شده تا بسیاری از صادرکنندگان به‌نام از این جریان خارج شوند و میزان صادرات نیز کاهش یابد.

رئیس اتاق کرمان مهرماه ۱۴۰۲ رئیس اتاق کرمان با اشاره به حجم بالای تولید پسته در سال جاری، تاکید کرد که اگر همچنان اصرار بر رفع تعهد ارزی ادامه یابد، صادرات این محصول با توجه به حضور رقبای قدرتمند مانند آمریکا از مدار صادرات خارج می‌شود.

سیدمهدی طیب‌زاده در گفت‌وگو با اتاق ایران‌انلاین با تاکید بر ضرورت معافیت صادرات کشاورزی از تعهد ارزی، گفت: «دست‌اندرکاران باید تحلیل کنند که از سال ۹۷ که پیمان‌سپاری ارزی مصوب شد چه خروجی و چه ضررهایی برای اقتصاد ایران داشته است.»

وی با بیان این‌که پیمان‌سپاری ارزی بسیار برای اقتصاد ایران ضرر داشته است، افزود: «کرمان که منطقه پسته‌خیز کشور است و پسته عمده‌ترین محصول صادراتی کشور است که سالانه می‌تواند ۱،۵ میلیارد دلار برای کشور ارزآوری داشته باشد.» رئیس اتاق کرمان ادامه داد: «اشتباه فاحش تعیین پیمان‌سپاری ارزی برای محصولات کشاورزی باعث شد صادرکنندگان بزرگ استان و کشور از رده خارج شوند و مشمول تعلیق کارت‌های بازرگانی شدند و میدان برای قاچاق کالا و ورود افراد غیرمتخصص باز شد و بازار کشور آسیب دید.»

وی با بیان این‌که آیا کسانی که در این زمینه تصمیم‌گیری می‌کنند این اعداد و رقم‌ها را می‌شوند و تحلیل می‌کنند؟ اظهار کرد: «ظاهراً در برنامه هفتم در دوباره بر همان پاشنه می‌چرخد و مطمئناً همان مشکل وجود خواهد داشت و کشور تقریباً از صادرات محصولات کشاورزی که متکی بر درآمدهای بخش خصوصی واقعی است محروم می‌شود.»

نایب رئیس هیات امنای انجمن ملی پسته ایران نیز بیان‌ماه در گفت‌وگو با ایرنا با بیان این‌که وضع مقررات بازدارنده باعث کاهش صادرات نسبت به سال‌های گذشته شده است گفت: «عمده مشکلاتی که پیش روی صادرات داریم و بازرگانان و تجار ما طی پنج سال گذشته متوالی نتوانسته‌اند در این بازار حضور پیدا کنند به دلیل مقررات وضع شده در حوزه پیمان‌سپاری ارزی، برگشت ارز و تکالیفی است که بانک مرکزی اعلام کرده و متأسفانه دسترسی تجار قدیمی قطع شده و تعدادی در بازار کار می‌کنند که صادرکننده قدیمی نیستند و اگر هم باشند، با کارت‌های بازرگانی خودشان کار صادرات را انجام نمی‌دهند.»

جلیل کاربخش‌راوری افزود: «از ۲۲

✪ پروین میرزاحسینی

تغییرات اقلیمی و موانع تجاری پسته طی سال‌های اخیر، بیش از هر زمان دیگری تولید و صادرات این کالای استراتژیک را با چالش مواجه کرده است.

در سه سال گذشته علاوه بر خسارت سرما، گرما و جاری شدن سیلاب که تولید پسته را در استان کرمان به شدت کاهش داده است، مشکلاتی مانند تعهد ارزی و کاهش قیمت جهانی پسته، سبب شده تا تاجران به‌نام، انگیزه‌ای برای صادرات نداشته باشند و به مرور از بازار خارج شوند.

معضل آب و کمبود برق در تابستان نیز صنعت کهرمق پسته را بر لبه پرتگاهی قرار داده که بارها از سوی کارشناسان درباره آن هشدار داده شده بود.

### سرما بلای جان پسته کرمان

سرمازدگی پسته، مهم‌ترین و اصلی‌ترین مشکل کشاورزان پسته‌کار کرمانی در سال‌های اخیر بوده است. تغییر اقلیم شرایط را به گونه‌ای رقم زده که در بسیاری از موارد راهکارهای قدیمی و همیشگی برای پیشگیری از سرمازدگی، پاسخگو نیست و درختان ناتوان از سرما و گرمای سال‌های قبل، با تازیه‌ها هوا قحط می‌کنند.

بهار سال ۱۴۰۰ سرمازدگی در میانه فروردین‌ماه نیمی از پسته کرمان را نابود کرد و در بعضی مناطق جوانه‌های زایشی سال آینده را نیز از بین برد. این سرما که به گفته کارشناسان به‌صورت تشعشعی رخ داد، در برخی مناطق تمام محصول را نابود کرد و خسارت بزرگی به کشاورزان وارد کرد. آن سال علاوه بر سرمازدگی، افزایش دمای هوا تا ۴۰ درجه سانتیگراد در خردادماه نیز سبب سرمازدگی و پوک شدن بخشی از محصول شد.

سرمای هوا در بهار سال بعد هم به جان درختان پسته زد و کشاورزان خسارت‌دیده که چشم انتظار محصول جدید برای جبران بخشی از ضرر و زیان خود بودند، باز هم نقره داغ شدند. فروردین‌ماه ۱۴۰۱ سرمای بهاره در دو نوبت بیش از ۹۰ درصد محصول را از بین برد و در تابستان و حدود یک ماه مانده به برداشت پسته، بارندگی‌های شدید در مردادماه و جاری شدن سیلاب بار دیگر تیشه به ریشه صنعت بی‌جان پسته زد.

میزان بارش‌ها به حدی بود که فداکار استاندار کرمان اعلام کرد طی ۴ روز به اندازه یک یک سال در رفسنجان باران داشتیم. به گفته حسین رضایی فرماندار رفسنجان، ۱۰ هزار هکتار باغ پسته در رفسنجان عمده‌تا در منطقه کشکوئیه، احمدآباد، عباس‌خان و بهشت‌آباد دچار خسارت سیلاب شدند.

دبیر خانه کشاورز استان کرمان در مهرماه اعلام کرد که به دلیل خسارت سرما و سیل، تنها ۱۰ هزار تن محصول پسته در استان کرمان برداشت شده است در حالی که میزان برداشت در سال گذشته ۱۵۰ هزار تن بوده است. میزان خسارت به محصول پسته از سوی خانه کشاورز ۲۰ هزار میلیارد تومان و در شورای گفت‌وگو ۱۳ هزار میلیارد تومان اعلام شد.

طی این مدت وعده‌های زیادی از سوی دولت برای جبران خسارت به کشاورزان داده شد که تنها بخشی از آن‌ها عملیاتی شد و کشاورزان پسته‌کار کرمانی متحمل ضررهایی کمرشکنی شدند.

بهار سال ۱۴۰۲، کشاورزان که طی دو سال گذشته به دلیل تغییرات دمایی خسارات فراوانی دیده بودند، بیش از گذشته گوش به زنگ وضعیت آب و هوایی و اقدامات چاره‌ساز بودند و این‌بار تیم مدیریتی استان نیز با تامین سوخت برای کشاورزان و ارائه راهکارها و اطلاع‌رسانی در کنار کشاورزان برای حفظ این محصول استراتژیک تلاش

فروردین‌ماه سال ۱۳۹۷ پیمان‌سپاری ارزی در کشور اجرایی شد. پیمان‌سپاری ارزی و مقرراتی که بانک مرکزی وضع کرده و تکالیفی که برای صادرکنندگان گذاشته، امکان صادرات را از صادرکنندگان گرفته است، در زمانی که تحریم علیه ایران انجام شده این تحریم بانکی تنها برای دولت نبوده بلکه شامل کل کشور و تجار ایرانی نیز شده است، بنابراین بخش خصوصی هم نمی‌تواند ارز خود را ظرف بازه زمانی ۱۰۰ روزه با نرخ ارز تعیین شده به کشور بازگرداند.

وی اضافه کرد: «این در حالی‌ست که ایران امکان ارتباط با بانک‌های بین‌المللی را ندارد بنابراین اگر دولت برای ورود ارز به کشور هزینه انتقال باید بدهد برای بخش خصوصی این کار هزینه‌بر است.»

کاربخش یادآور شد: «بانک مرکزی تکلیف کرده ارز باید با نرخ‌هایی که بانک مرکزی تعیین می‌کند بازگردانده شود در حالی که بازار با روش‌های دیگر یعنی نرخ ارز آزاد مدیریت می‌شود، پسته نیز به دلیل جهانی بودن این محصول عمده تولید صادراتی است و قیمتش با نرخ تعیین می‌شود.»

هرچند دولت وعده داده که از سال آینده تعهد ارزی صادرات پسته را حذف می‌کند اما باید منتظر ماند و دید این وعده از روی کاغذ فراتر می‌رود یا مانند سایر قول‌های حمایت از کشاورزان و صادرکنندگان تنها در حد بخشنامه باقی می‌ماند.

### کاهش ۱۷ درصدی صادرات پسته به اروپا

مرکز آمار کمیسیون اروپا (یورو استات) در بهمن‌ماه از صادرات ۹۲ میلیون یورویی پسته ایران به اروپا در سال ۲۰۲۳ خبر داد و اعلام کرد که صادرات پسته ایران به اتحادیه اروپا در سال ۲۰۲۳ با کاهش ۱۷ درصدی نسبت به سال قبل از آن مواجه شده است. ایران در سال ۲۰۲۲ بالغ بر ۱۱۱ میلیون یورو پسته به اروپا صادر کرده بود.

بر اساس این گزارش عمده صادرات پسته ایران به اروپا در قالب مغز پسته بوده است. ایران در سال میلادی گذشته ۶۵ میلیون یورو مغز پسته و ۲۷ میلیون یورو پسته با پوست به اروپا صادر کرده است. صادرات مغز پسته ایران تنها ۴ درصد کاهش داشته؛ اما صادرات پسته با پوست با کاهش ۲۷ درصدی مواجه شده است.

به گزارش ایرنا، آلمان مهم‌ترین مشتری پسته ایران در اروپا طی سال ۲۰۲۳ بوده است. ۴۹ میلیون یورو از پسته صادراتی ایران به اروپا در سال ۲۰۲۳ به مقصد آلمان بوده است. ایتالیا با ۷ میلیون یورو و اسپانیا با ۵ میلیون یورو نیز از جمله خریداران پسته ایران در اروپا بوده‌اند.

بر اساس این گزارش ایران دومین صادرکننده پسته به اروپا در سال ۲۰۲۳ بوده است. آمریکا با صادرات ۶۴۰ میلیون یورویی بزرگ‌ترین صادرکننده پسته به اروپا بوده است. صادرات پسته آمریکا به اروپا در این سال نیز کاهش ۱۵ درصدی داشته است. آمریکا در سال قبل ۷۵۶ میلیون یورو پسته به اروپا صادر کرده بود. ترکیه با صادرات ۵۱ میلیون یورویی نیز سومین صادرکننده پسته به اروپا در سال ۲۰۲۳ بوده است. صادرات پسته ترکیه به اروپا در این سال ۲۸ درصد کاهش داشته است. در حالی‌که بخش مهمی از اقتصاد استان کرمان به تولید پسته گره خورده است، این صنعت با وجود دشواری‌های زیاد هنوز ادامه حیات می‌دهد، اما در صورت تداوم عدم حمایت از کشاورزان و صادرکنندگان این محصول ارزآور، در آینده نه‌چندان دور، تولید این محصول استراتژیک با چالش‌های جدی‌تر و بیشتری مواجه می‌شود و بازارهای کنونی هم از دست خواهد رفت.

خبر

معاون شرکت مدیریت منابع آب ایران مطرح کرد:

### کم‌بارشی بی‌سابقه در ۸۶ سال گذشته

گروه اقتصاد: معاون مجامع، توسعه مدیریت و پشتیبانی شرکت مدیریت منابع آب ایران با بیان اینکه امسال کم‌بارش‌ترین سال در ۸۶ سال گذشته بوده است گفت: «در مدیریت مصرف باید خیلی کار کنیم و شاه‌کلید عبور از شرایط حاضر و پیشگیری از شرایط بحرانی فردا، مدیریت مصرف است.»

مهدی دانشگر اظهار کرد: «تغییر اقلیم موضوع به اثبات رسیده‌ای است که در کشور ما بیشتر خودش را نشان می‌دهد و بایستی برای تغییر اقلیم اقدامات لازم را انجام دهیم.» وی با بیان اینکه آورد آبی بارش‌های اخیر در کشور ۲۰ میلیارد مترمکعب بوده است، افزود: «ممکن است این بارش‌ها ما را به اشتباه بیندازد و تصور کنیم از بحران عبور کرده‌ایم در حالی که به هیچ وجه اینگونه نیست.»

دانشگر با تاکید بر اینکه مدیریت منابع آب کشور، حلقه‌ای به هم پیوسته و جدایی‌ناپذیر است، افزود: «متأسفانه امسال ۲۵ درصد افت بارش نسبت به نرمال داشته‌ایم. در سه سال گذشته نیز به ترتیب ۱۴، ۱۸ و ۳۷ درصد بارش‌ها نسبت به نرمال کاهش داشته است.» به گزارش ایسنا مرکزی، معاون مجامع، توسعه مدیریت و پشتیبانی شرکت مدیریت منابع آب ایران اضافه کرد: «ورودی سدها از ابتدای سال آبی جاری ۱۸ درصد نسبت به سال گذشته و ۳۵ درصد نسبت به متوسط پنج ساله کاهش داشته است.»

وی با بیان اینکه امسال وارد چهارمین سال خشکسالی شده‌ایم، گفت: «ما در مدیریت منابع آب کشور به لحاظ علمی و با بهره‌گرفتن از آخرین تکنولوژی‌های روز دنیا، هر آنچه که لازم بوده را انجام داده‌ایم. هماهنگی در مدیریت آب و برق، انتقال آب از دریا، بحث آب‌های ژرف و استفاده صحیح از پساب در مسیر درستی دنبال می‌شود.»

وی با بیان اینکه مجموعه وزارت نیرو از بدنه کارشناسی فوق‌العاده قوی برخوردار است گفت: «اگر همه اقدامات به درستی انجام شود، نتیجه بسیار خوبی به‌دست خواهیم آورد ولی در مقابل، اگر مدیریت مصرف را اصلاح نکنیم، وضع همین خواهد ماند.»

معاون مجامع، توسعه مدیریت و پشتیبانی شرکت مدیریت منابع آب ایران اضافه کرد: «تا زمانی که متوسط روزانه استفاده از آب در کشور ۲۵۰ لیتر است همین وضع را خواهیم داشت. در دنیا کشورهای داریم که مصرف زیر ۱۰۰ لیتر دارند و باید آن‌ها را الگو قرار دهیم.»

دانشگر با تاکید بر تامین آب صنایع از پساب گفت: «آب تامین شده از پساب‌ها، آب پایدار است چراکه تحت هر شرایطی همیشه پساب را داریم. قانون‌گذار و مجموعه وزارت نیرو با اجرای بند ع تبصره ۸ به صنایع خدمت می‌کنند و ما از بدنه اجرایی استان انتظار داریم در کنار ترویج فرهنگ مصرف آب، موضوع ترویج فرهنگ تامین آب صنایع از پساب را تبیین کنند.»

### پرداخت سود سهام عدالت تا پایان اسفند؛

### هرگونه پیامک واریز سود سهام عدالت جعلی است

گروه اقتصاد: مرحله دوم سود سهام عدالت تا هفته پایانی اسفندماه سال جاری پرداخت می‌شود.

در همین رابطه سازمان خصوصی‌سازی اعلام کرد که انتشار برخی اخبار نادرست توسط برخی افراد برای مقاصد کلاهبرداری و اخذی از مردم از طریق انتشار در شبکه‌های مجازی و یا پیامک تلفنی و ارسال لینک سایت‌های جعلی و منتسب به نام سازمان خصوصی‌سازی با سرشناسه‌های مختلف در خصوص موضوع سهام عدالت جعلی است و هرگونه واگذاری سهام عدالت پس از تصویب سید سهام در هیات وزیران و تصویب سازوکار واگذاری از جمله تعیین اولویت‌های مشمولین در شورای عالی اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی انجام خواهد شد و آخرین تصمیمات در این خصوص از طریق سایت سازمان به نشانی [www.ipo.ir](http://www.ipo.ir) اطلاع‌رسانی خواهد شد.

به گزارش تسنیم، اطلاع‌رسانی در خصوص زمان و نحوه واریز سود سهام عدالت نیز تنها از طریق سایت شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه به نشانی [www.sahamedalat.ir](http://www.sahamedalat.ir) و سایت سازمان خصوصی‌سازی به نشانی [www.ipo.ir](http://www.ipo.ir) انجام خواهد شد.